

5. ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԵՐ WORKING HOURS

Աշխատաժամերի վերաբերյալ ստորև ներկայացվող տեղեկատվության աղբյուրը տնային տնտեսություններում իրականացված աշխատուժի հետազոտությունն է:

Հետազոտությունն մեթոդաբանության նկարագրությունը՝ 2018թ. իրականացված նշանակալի վերանայումներով, ներկայացված է սույն ժողովածուի «Աշխատուժի հետազոտության մեթոդաբանությունը» բաժնում:

Աշխատուժի վիճակագրության մեթոդաբանության վերանայումն անդրազգային գործընթաց է, որն օբյեկտիվորեն հանգեցրել է ցուցանիշների ժամանակային շարքերի որոշակի խզման, ինչը հարկ կլինի նկատի ունենալ տվյալների համեմատության և վերլուծության ժամանակ:

Ներկայացվող տվյալները վերաբերում են հետազոտվող ժամանակահատվածում զբաղվածների **հիմնական գործունեությունում** փաստացի և սովորաբար ծախսված ժամերին:

Աշխատաշուկայի նոր զարգացումները պատշաճ կերպով արտացոլելու, աշխատուժի վիճակագրության արդիականությունը և միջազգային համադրելիությունն ապահովելու նպատակով 2018թ.-ից վերանայվել է Աշխատուժի հետազոտության հիմքում ընկած մեթոդաբանությունը: Վերանայման հիմքը 2013թ. Աշխատանքի վիճակագիրների միջազգային 19-րդ համաժողովում ընդունված «Աշխատանքի, զբաղվածության և աշխատուժի թերօգտագործման վիճակագրության մասին» (19-րդ ԱՎՄՀ) բանաձևի առանցքային դրույթներն են (տե՛ս նաև սույն ժողովածուի «Աշխատուժի հետազոտության հիմնական հիմնադրության շրջանակը» բաժնում):

19-րդ ԱՎՄՀ ներդրման շրջանակում համաձայն նոր ստանդարտի, 2018թ. ի վեր ՀՀ-ում.

- **Զբաղվածության ցուցանիշները վերաբերում են ինչպես ՀՀ-ում գտնվող ռեզիդենտ տնտեսական միավորներում, այնպես էլ ՀՀ-ից դուրս՝ ոչ ռեզիդենտ տնտեսական միավորներում, զբաղված ՀՀ մշտական (ռեզիդենտ) բնակչությանը (այսուհետ՝ ազգային զբաղվածության ցուցանիշ (national employment)):**

Առավել մանրամասն տե՛ս սույն ժողովածուի «Աշխատանքային գործունեություն» բաժնում:

Ներկայացվող տվյալները վերաբերում են հետազոտվող ժամանակահատվածում զբաղվածների **հիմնական գործունեությունում** փաստացի և սովորաբար ծախսված ժամերին:

Փաստացի աշխատած ժամերը հետազոտվող շաբաթվա ընթացքում ապրանքների և ծառայությունների արտադրության համար աշխատողի կողմից փաստացի ծախսված ժամանակահատվածն է, որը կարող է ավելի կամ պակաս լինել ինչպես օրենսդրորեն սահմանված (նորմալ) աշխատաժամանակից, այնպես էլ սովորաբար աշխատած ժամերից:

Հետազոտվող շաբաթվա ընթացքում փաստացի աշխատած ժամերը կարող են հավասար լինել 0-ի տարբեր պատճառներով ժամանակավորապես չաշխատելու դեպքում (օրինակ՝ հիվանդության, արձակուրդի, հերթափոխային աշխատանքի և այլն):

Աշխատաժամանակի նորմալ տևողությունը սովորաբար չի գերազանցում շաբաթական 40 ժամը:

Սովորաբար աշխատած ժամերը վերաբերում են աշխատաժամերի հետ կապված բնորոշ իրավիճակին, այսինքն վերջին ամսում **սիպային** շաբաթվա ընթացքում աշխատած ժամերին՝ բացառելով ժամանակավոր բնույթ կրող արտաժամյա աշխատանքը կամ ոչ լրիվ ժամով աշխատանքը:

The source of information on employed population presented in this section is Labour Force Survey (LFS) carried out in households.

The description of survey methodology with **some major revisions made in 2018** is presented in the Section “Methodology of the Labour Force Survey” of this handbook.

The aforementioned revision of the methodology of labour statistics, which is a transnational process, objectively has led to a **certain break in the time series of indicators** that should be taken into account when comparing and analyzing data.

For the purposes of adequately reflect new developments in labour market, provide up-to-date labour force statistics and promote their international comparability, **the methodology behind the Labour Force Survey has been revised since 2018**. The basis of the revision are concepts of “Resolution concerning statistics of work, employment and labour underutilization” adopted by the 19th International Conference of Labour Statisticians (19th ICLS) in October 2013. For more details see https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---stat/documents/publication/wcms_220535.pdf (see also the Section “Basic Conceptual Framework of the Labour Force Survey” of this handbook).

In the context of the introduction of the 19th ICLS according to the new standard, since 2018:

- **Indicators of employment refer to employed resident population both in resident producer units located in the RA, and in non-resident economic units outside of RA (hereafter-national employment).**

For more details see in the Section “**Work Activity**” of this handbook.

Presented data refer to the hours actually and usually spent by employed population in both the **main job** during the reference period.

Hours actually worked include actual time spent by employed population on production of goods and services during the reference week that can be over or less working time defined by the legislation (normal duration) as well as hours usually worked.

Hours actually worked during the reference week can be equal to 0 in case of not working temporarily for various reasons (eg, illness, holidays, shift work, etc.).

The normal duration of working hours can not be more than 40 hours per week.

Hours usually worked refer to the typical situation associated with working hours, that is worked hours during the **typical** week of the last month, excluding temporary overtime work or part-time work.

5.1. Սովորաբար աշխատած միջին շաբաթական ժամերն ըստ տարիքային խմբերի, 2018
Average Weekly Hours Usually Worked by Age Groups, 2018

	Ընդամենը <i>Total</i>	Տղամարդ <i>Men</i>	Կին <i>Women</i>	Քաղաք <i>Urban</i>	Գյուղ <i>Rural</i>
<i>ժամ hours</i>					
Միջին ժամեր <i>Average hours</i>	40.9	44.1	37.0	42.6	39.0
15-24	37.8	39.9	35.2	42.2	33.6
25-34	42.1	45.2	36.9	43.4	40.5
35-44	42.2	46.0	37.9	43.3	40.6
45-54	40.9	44.6	37.5	42.7	39.3
55-64	40.1	42.8	37.0	41.4	38.7
65-74	37.8	41.0	34.1	40.2	35.5

5.2. Սովորաբար աշխատած միջին շաբաթական ժամերն ըստ զբաղվածության կարգավիճակի, 2018
Average Weekly Hours Usually Worked by Status in Employment, 2018

	Ընդամենը <i>Total</i>	Տղամարդ <i>Men</i>	Կին <i>Women</i>	Քաղաք <i>Urban</i>	Գյուղ <i>Rural</i>	
<i>ժամ hours</i>						
Միջին ժամեր	40.9	44.1	37.0	42.6	39.0	Average hours
Վարձու աշխատող	43.3	46.5	39.9	42.4	45.3	<i>Employee</i>
Գործատու	53.9	55.0	47.4	52.4	58.0	<i>Employer</i>
Ինքնազբաղված	37.4	40.8	32.1	43.2	35.6	<i>Own-account worker</i>
Առանց վարձատրության աշխատող ընտանիքի անդամ	12.6	16.3	10.8	17.4	12.2	<i>Contributing family workers</i>

5.3. Փաստացի աշխատած միջին շաբաթական ժամերն ըստ տարիքային խմբերի, 2018
Average Weekly Hours Actually Worked by Age Groups, 2018

	Ընդամենը <i>Total</i>	Տղամարդ <i>Men</i>	Կին <i>Women</i>	Քաղաք <i>Urban</i>	Գյուղ <i>Rural</i>
ժամ <i>hours</i>					
Միջին ժամեր <i>Average hours</i>	38.6	42.0	34.6	41.3	35.6
15-24	36.6	38.9	33.8	41.5	31.9
25-34	40.5	43.4	35.5	42.2	38.3
35-44	40.2	44.4	35.4	42.1	37.3
45-54	37.9	41.9	34.2	41.3	34.9
55-64	37.3	39.8	34.4	39.7	34.8
65-74	34.3	37.3	31.0	38.5	30.4

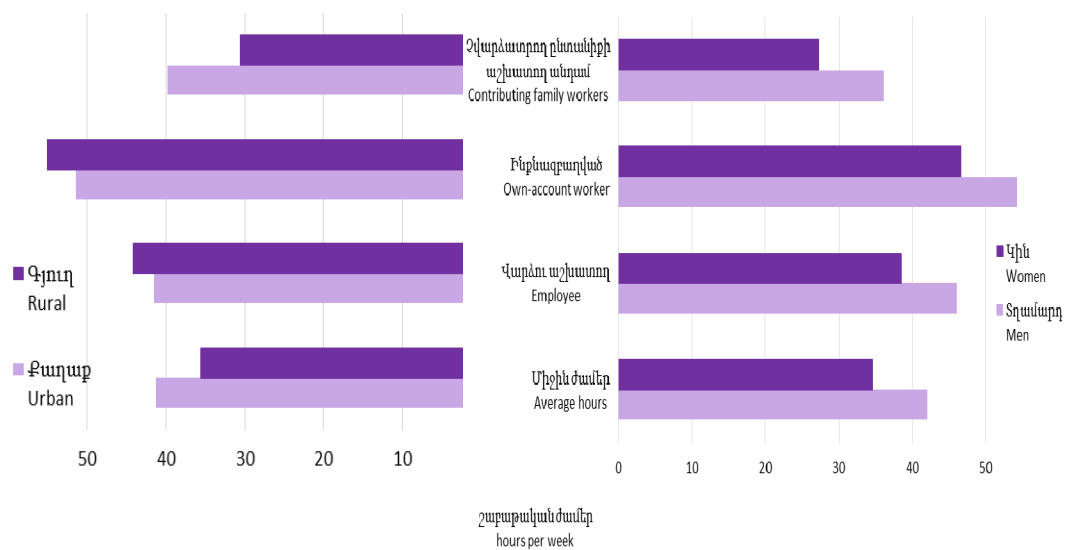
5.4. Փաստացի աշխատած միջին շաբաթական ժամերն ըստ կրթական մակարդակի, 2018
Average Weekly Hours Actually Worked by Level of Educational Attainment, 2018

	Ընդամենը <i>Total</i>	Տղամարդ <i>Men</i>	Կին <i>Women</i>	Քաղաք <i>Urban</i>	Գյուղ <i>Rural</i>
ժամ <i>hours</i>					
Միջին ժամեր	38.6	42.0	34.6	41.3	35.6
Բարձրագույն, հետբուհական	39.1	43.1	35.1	39.2	38.7
Միջին մասնագիտական, նախամասնագիտական (արհեստագործական)	39.8	42.8	36.8	42.1	36.7
Միջնակարգ ընդհանուր	38.1	41.4	33.2	43.5	34.7
Հիմնական ընդհանուր, տարրական և ցածր	34.8	38.0	28.9	41.2	31.8

5.5. Փաստացի աշխատած միջին շաբաթական ժամերն ըստ զբաղվածության կարգավիճակի, 2018
Average Weekly Hours Actually Worked by Status in Employment, 2018

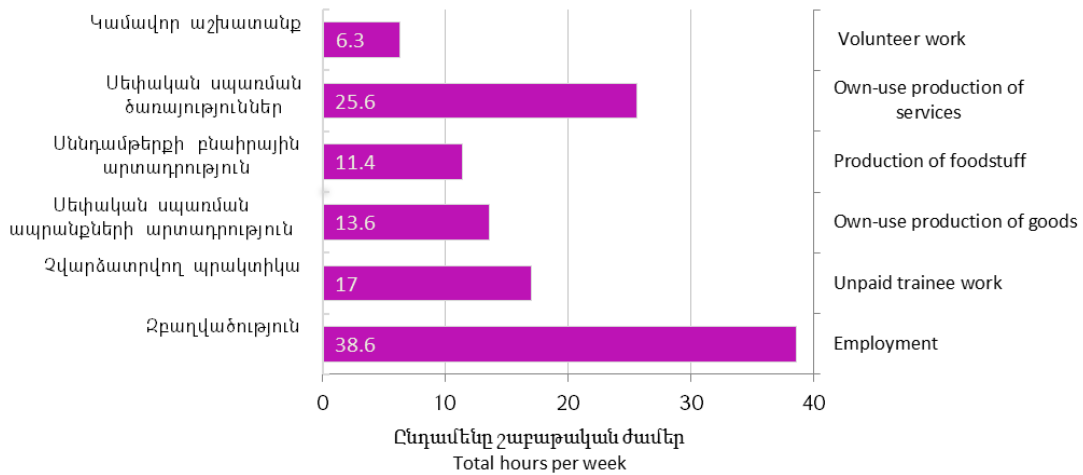
	Ընդամենը <i>Total</i>	Տղամարդ <i>Men</i>	Կին <i>Women</i>	Քաղաք <i>Urban</i>	Գյուղ <i>Rural</i>	
<i>ժամ hours</i>						
Միջին ժամեր	38.6	42.0	34.6	41.3	35.6	Average hours
Վարձու աշխատող	42.3	46.0	38.5	41.5	44.2	Employee
Գործատու	53.1	54.3	46.6	51.5	57.5	Employer
Ինքնազբաղված	32.7	36.1	27.3	39.8	30.5	Own-account worker
Առանց վարձատրության աշխատող ընտանիքի անդամ	12.3	16.7	10.3	16.1	12.0	Contributing family workers

Փաստացի աշխատած միջին շաբաթական ժամերն ըստ զբաղվածության կարգավիճակի, 2017
Average Weekly Hours Actually Worked by Status in Employment, 2017

5.6. Փաստացի աշխատած միջին շաբաթական ժամերն ըստ
աշխատանքային գործունեության ձևերի, 2018թ.
Average Weekly Hours by Forms of Work Activities, 2018

	Ընդամենը <i>Total</i>	Տղամարդ <i>Men</i>	Կին <i>Women</i>	Քաղաք <i>Urban</i>	Գյուղ <i>Rural</i>	
<i>ժամ hours</i>						
Զբաղվածություն	38.6	42.0	34.6	41.3	35.6	<i>Employment</i>
Չվարձատրվող աշխատանքային պրակտիկա	17.0	17.2	16.7	17.6	15.3	<i>Unpaid trainee work</i>
Սեփական սպառման համար ապրանքների արտադրություն	13.6	14.0	13.3	10.7	14.7	<i>Own-use production of goods</i>
սննդամթերքի բնափրային արտադրություն	11.4	12.0	10.9	12.2	11.3	<i>production of foodstuff</i>
Սեփական սպառման համար ծառայությունների տրամադրում	25.6	11.54	31.8	25.7	25.5	<i>Own-use production of services</i>
Կամավոր աշխատանք	6.3	6.3	6.4	6.5	6.0	<i>Volunteer work</i>

Փաստացի աշխատած միջին շաբաթական ժամերն ըստ
աշխատանքային գործունեության ձևերի, 2018թ.
Average Weekly Hours by Forms of Work Activities, 2018

